

RAPORT ANUAL
privind activitatea desfășurată de către
operatorul sistemului de distribuție
ÎCS „Premier Energy Distribution” SA

Perioada: Anul 2022

CUPRINS

1. Prezentare generală a întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.....	3
2. Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.....	6
3. Indicatorii tehnico-economici aferenți activității de distribuție a energiei electrice.....	7
4. Calitatea serviciului de distribuție a energiei electrice.....	9
5. Plan de investiții.....	13
6. Măsurile de acoperire a sarcinii de vârf, consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție.....	15

1. Prezentare generală a întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este cel mai mare operator privat al sistemului de distribuție a energiei electrice din Republica Moldova. Întreprinderea prestează servicii în 20 din cele 37 de raioane administrative și în municipiul Chișinău, pe o suprafață de circa 70% din teritoriul țării, distribuind energie electrică pentru cele peste 939.000 de locuri de consum din centrul și sudul țării (Figura 1).

Figura 1. Harta activității de distribuție a energiei electrice ÎCS „Premier Energy Distribution” SA

Activitatea entității pe piața energetică din Republica Moldova a început la 7 februarie 2000, când grupul spaniol Union Fenosa International a achiziționat printr-un tender internațional trei din cele cinci întreprinderi de distribuție și furnizare a energiei electrice, gestionate de stat până în acel moment, expuse spre privatizare printr-o ofertă a Guvernului. Cu scopul eficientizării tuturor operațiunilor de distribuție și furnizare a energiei electrice, în anul 2008 cele trei întreprinderi au fuzionat sub denumirea unică de Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. Cu această identitate unică întreprinderea a continuat să facă parte din grupul internațional Gas Natural Fenosa, rezultat în urma fuziunii în Spania a entităților Union Fenosa și Gas Natural, cu denumirea socială Gas Natural SDG.

De la 1 ianuarie 2015, acționând în conformitate cu prevederea legală, stipulată în particular în art. 54 alin. (5) al Legii cu privire la energia electrică nr. 124-XVIII din 23.12.2009, Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. a separat legal activitatea de distribuție a energiei electrice de activitatea de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate. Astfel, activitatea de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate a fost asigurată în conturare de către întreprinderea nou creată Î.C.S. Gas Natural Fenosa Furnizare Energie S.R.L., fiind succesor de drept al Î.C.S. Red Union Fenosa S.A.

În anul 2018, în urma unui rebranding global, Gas Natural Fenosa devine Naturgy. Schimbarea nu s-a extins asupra întreprinderii moldovenești și aceasta a continuat să activeze în cadrul grupului spaniol Naturgy cu aceeași denumire și identitate vizuală.

În anul 2019, în legătură cu finalizarea tranzacției de vânzare-cumpărare a întreprinderii Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. dintre grupul spaniol Naturgy și grupul internațional Duet Private Equity Limited, întreprinderea privată de distribuție din Republica Moldova a fost înregistrată cu denumirea ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și cu o identitate vizuală nouă.

În prezent, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este parte a grupului Emma Capital, un important jucător pe piața energetică din regiune, care dispune de afaceri în sectorul energetic din Republica Moldova și România, susținând și participând activ în procesul de tranziție energetică și promovând energia regenerabilă și alte proiecte importante care permit dezvoltarea energiei verzi, diversificarea surselor de furnizare a energiei electrice, precum și consolidarea securității energetice a Republicii Moldova.

Întreprinderea continuă să fie deschisă pentru colaborare în scopul promovării valorilor pro-europene și internaționale și a unui climat de investiții transparent și propice prosperării pentru toți agenții economici din țară. Marca Premier Energy Distribution a fost lansată în Republica Moldova pe 11 decembrie 2019. Aceasta s-a poziționat ca o marcă internațională, proiectată spre viitor și axată pe inovație, accesibilitate, energie curată și bunăstare pentru oameni.

Întreprinderea dispune de o experiență europeană vastă, activează în domeniul electroenergetic al Republicii Moldova de peste două decenii, implementând cele mai bune practici și standarde europene de gestiune. Pentru sporirea eficienței și a calității serviciilor în perioada 2000 - 2022 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a investit peste 328 de milioane de euro în modernizarea și extinderea rețelelor electrice. Dincolo de beneficiile evidente pentru clienți și de efectul pozitiv asupra rezultatelor operaționale ale companiei, acest efort se reflectă și în contribuția directă la dezvoltarea economiei moldovenești.

Angajamente pentru securitate și sănătate.

Securitatea și sănătatea în muncă a avut în 2022 o importanță majoră în sectorul electroenergetic, motiv pentru care în luna iunie a fost organizată o instruire obligatorie cu privire la acordarea primului ajutor, la care au participat 18 angajați. Aspectele discutate s-au focusat pe acțiunile necesare pentru a acorda ajutor persoanelor accidentate în cazul în care se confirmă pierderea cunoștinței, consecutivitatea examinării, recomandări de ameliorare a durerilor, măsurile obligatorii de autoprotecție, manevrele de respirație artificială (metoda „gură la gură”), de resuscitare cardiacă în situații de maximă urgență etc.

Ținând cont de situația pandemică COVID -19, în primele cinci luni ale anului 2022, activitatea serviciului Sănătate în Muncă al ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a continuat să fie dedicată măsurilor pentru prevenirea îmbolnăvirii și răspândirii infecției Covid-19. Astfel, pe parcursul acestei perioade angajații întreprinderii au fost asigurați cu mijloace de protecție: măști, mănuși, dezinfectante pentru dezinfectarea mâinilor și suprafețelor, fiind efectuată termometria corpului angajaților și clienților la intrarea în întreprindere și în oficiile comerciale. Totodată, au fost organizate testări ale angajaților la infecția de Covid -19 și vaccinări, atât în incinta punctului medical al întreprinderii, cât și în alte centre medicale.

Protecția mediului înconjurător și gestionarea responsabilă a resurselor: ÎCS „Premier Energy Distribution” SA conștientizează care este impactul asupra mediului produs de activitățile sale, motiv pentru care societatea acordă o atenție specială protecției mediului înconjurător și utilizării eficiente a resurselor naturale pentru satisfacerea cererii energetice. În ceea ce privește mediul înconjurător, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA acționează dincolo de îndeplinirea cerințelor legale și a altor cerințe cu privire la mediu, pe care le adoptă în mod voluntar, implicându-i pe furnizori, lucrând cu diverse grupuri de interes și promovând utilizarea responsabilă a energiei.

Întreprinderea acordă o atenție deosebită protecției mediului și utilizării eficiente a resurselor naturale necesare pentru satisfacerea cerințelor clientului și a celor legale.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA se ghidează în plan local și aplică „Politica de responsabilitate social corporativă”, care include un angajament clar de protecție a mediului ambiant. De asemenea, pentru îmbunătățirea gestionării aspectelor de mediu în cadrul întreprinderii a fost implementat și certificat sistemul de management de mediu în conformitate cu cerințele ISO 14001:2015. La fel, periodic au loc audituri interne și externe în scopul identificării măsurilor preventive și îmbunătățirea continuă a proceselor.

Angajament pentru societate: În calitate de agent economic pe piața energetică a Republicii Moldova, operatorul de distribuție ÎCS „Premier Energy Distribution” SA se poziționează ca o întreprindere angajată în dezvoltarea economică și socială a țării. Corespunzător, își concentrează în acest scop cunoștințele, capacitatea de gestionare și creativitatea, la fel, alocă o parte a beneficiilor pentru investiții sociale. Menținerea unui dialog fluid și permanent cu societatea îi permite întreprinderii să identifice și să cunoască așteptările și interesele comunității în care operează. În funcție de acestea ÎCS „Premier Energy Distribution” SA reușește

să-și ajusteze strategiile de implicare în dezvoltarea acesteia, precum și, important, să ofere cel mai adecvat răspuns nevoilor comunității.

Angajament pentru persoane: Pentru ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este esențial să promoveze un mediu de lucru de calitate, bazat pe respect, diversitate și dezvoltarea personală și profesională. De asemenea, întreprinderea dispune de un Cod Etic, care stabilește normele ce vor dicta comportamentul etic al tuturor angajaților în activitatea lor de zi cu zi și, în special, în ceea ce privește relația și interacțiunea acestora cu toate grupurile de interes.

Integritate și transparență: ÎCS „Premier Energy Distribution” SA consideră că încrederea clienților săi, a specialiștilor săi, a furnizorilor și antreprenorilor, a acționarilor, a investitorilor și finanțatorilor, a autorităților de reglementare și a altor agenți ai pieței și ai grupurilor sociale, se bazează pe integritate, înțeleasă ca mod de acțiune etic, onest, responsabil și cu bună credință al fiecărei persoane, care lucrează în cadrul și pentru grup.

Etica și onestitatea, angajamente ale conducerii companiei, constituie fundamentul declarației misiunii, viziunii și valorilor, a planurilor sale strategice, precum și a Politicii de Responsabilitate Socială Corporativă.

Criza încrederii în societate din ultimii ani necesită toată atenția companiei pentru a contribui la îmbunătățirea percepției grupurilor de interes în piețele în care operează aceasta, pe baza principiilor etice ale ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, precum și a angajamentului de a consolida cele mai bune comportamente și practici în mediile de activitate, în așa fel încât aceasta să contribuie la dezvoltare și progresul social.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA face față provocărilor în materie de integritate prin intermediul unei abordări a gestiunii bazată pe diverse proceduri, politici și instrumente specifice, încadrate în Codul Etic al companiei.

Aceste elemente au menirea să asigure respectarea de către angajați și furnizori a legislației și a standardelor aplicabile în toate activitățile companiei. De asemenea, acestea își propun, să genereze în toate subdiviziunile un comportament impecabil, bazat pe valorile etice și angajamentele formale de conduită, precum și, să prevină și să detecteze orice formă de abatere în viitor.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a stabilit câteva Programe de Integritate Corporativă care garantează îndeplinirea obiectivelor anterioare. Aceste programe sunt:

- Model de gestiune a Codului Etic;
- Politici și planuri antifraudă și anticorupție;
- Politici fiscale;
- Politica Drepturilor Omului.

✓ **Licența**

Compania deține licență exclusiv pentru desfășurarea activității de distribuție a energiei electrice (Tabelul 1.1).

Tabelul 1.1. Licența de distribuție a ÎCS „Premier Energy Distribution” SA

Denumire	Adresa juridică	Numărul și data înregistrării întreprinderii	Codul fiscal	Seria, numărul licenței	Termen de valabilitate a licenței
ÎCS Premier Energy Distribution SA	MD-2024, mun.Chîșinău, str. Andrei Doga 4	nr.1003600015231 27.04.2000	1003600015231	AC 001428	21.07.2025

2. Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice

Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice sunt calculate în conformitate cu "Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice nr. 64/2018 din 22.02.2018" aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare ANRE).

Așa cum anul 2022 a fost unul marcat de creșterea continuă a costului resurselor energetice la nivel regional și mondial, acest aspect a avut un impact direct asupra tarifelor de distribuție a energiei electrice, ceea ce a făcut necesară actualizarea acestora de 3 ori în timpul anului, reflectate în Tabelul 2.1. :

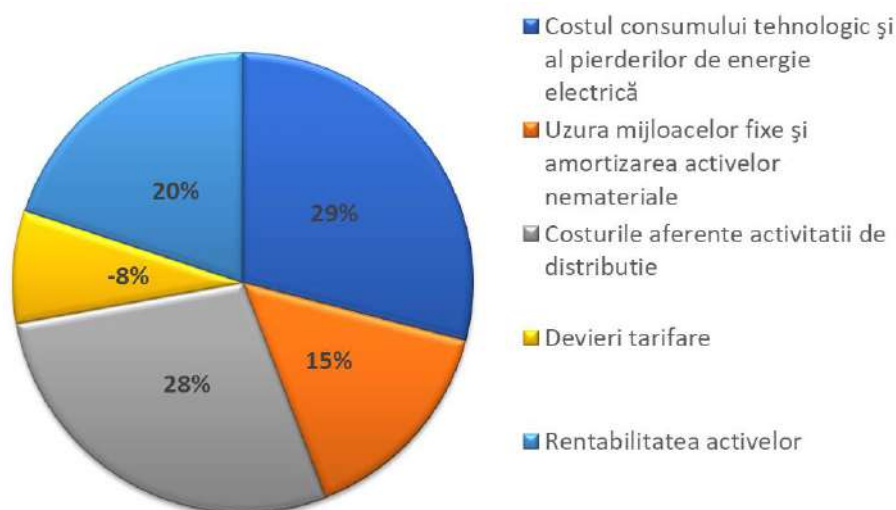
Tabelul 2.1. Valorile tarifelor de distribuție în 2022, bani/kWh

Nivelul tensiunii	în vigoare la 01.01.2022	nr.108 din 18.03.2022	nr.325 din 08.06.2022	nr.841 din 11.11.2022
Prin rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune (35; 110 kV)	2	3	2	3
Prin rețelele electrice de distribuție de medie tensiune (6; 10 kV)	13	16	17	28
Prin rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune (0,4 kV)	39	47	57	100

La baza calculării tarifelor se regăsesc următoarele componente-cheie:

1. Costurile procurărilor de energie electrică în scopul acoperirii consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție.
2. Amortizarea anuală a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale utilizate pentru desfășurarea activității de distribuție.
3. Cheltuielile aferente activității de distribuție a energiei electrice, formate din:
  - Costurile de întreținere-exploatare a rețelelor electrice de distribuție;
  - Costurile legate de evidența energiei electrice distribuite;
  - Alte cheltuieli.
4. Devierile tarifare, care au reprezentat o corecție a veniturilor întreprinderii din anul 2022;
5. Rentabilitatea determinată reieșind din rata reglementată de rentabilitate și valoarea netă a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale aferente activității de distribuție a energiei electrice.

În continuare, se prezintă structura tarifului mediu de distribuție pentru anul 2022 reieșind din componentele enumerate (Figura 2.1).

Figura 2.1. Structura tarifului mediu de distribuție, 2022

3. Indicatorii tehnico-economici aferenți activității de distribuție a energiei electrice

Lista informațiilor de ordin economic și tehnic, inclusiv cu caracter operativ aferent activității de distribuție a energiei electrice se plasează trimestrial, în termen de cel mult o lună după finalizarea trimestrului și, respectiv, anual pe pagina web a întreprinderii în conformitate cu Hotărârea ANRE nr. 478 din 05.07.2012 cu privire la stabilirea informațiilor de ordin economic și tehnic referitoare la funcționarea sistemului electroenergetic.

Evoluția indicatorilor incluși în raportul pentru anii 2021-2022 poate fi consultată în Tabelul 3.1.

Tabelul 3.1. Indicatorii tehnico-economici ai rețelelor de distribuție.

Nr.	Indicatorul	Unitate măsură	2021	2022
1.	Total lungime linii electrice	km	35.642,9	35.677,2
	110 kV	km	510,1	510,1
	35 kV	km	1.292,6	1.292,6
	6 -10 kV	km	14.560,7	14.556,6
	0,4 kV	km	19.279,5	19.317,9
2.	Numărul transformatoarelor în exploatare la sfârșitul perioadei	unit	9.519	9.563
3.	Capacitatea totală a transformatoarelor în exploatare	MVA	3.663,2	3.690,9
4.	Numărul centralelor electrice racordate la rețelele electrice de distribuție - total	unit.	60	80
	inclusiv: surse regenerabile	unit.	58	78
5.	Numărul centralelor electrice racordate la rețelele electrice de distribuție pe parcursul perioadei de referință - total	unit.	20	24
	inclusiv: surse regenerabile	unit.	20	24
6.	Numărul total al solicitanților, potențiali producători, cărora li s-a refuzat accesul la rețelele electrice de distribuție	unit.	72	404
	inclusiv: surse regenerabile	unit.	72	404
7.	Numărul total al instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, racordate la rețelele electrice de distribuție la începutul perioadei	unit.	931.224	939.411
	inclusiv la rețelele electrice:			
	110 -35 kV	unit.	32	44
	6-10 kV	unit.	5.698	5.839
	0,4 kV	unit.	925.494	933.528
8.	Numărul instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, racordate la rețelele electrice de distribuție pe parcursul perioadei de referință	unit.	15.499	11.377
9.	Numărul solicitanților, potențiali consumatori finali, cărora li s-a refuzat accesul la rețelele electrice de distribuție	unit.	994	866
10.	Numărul instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, deconectate de la rețelele electrice de distribuție pe parcursul perioadei de referință	unit.	6.402	14.791
11.	Cantitatea totală de energie electrică intrată în rețelele electrice de distribuție	mil. kWh	3.224,45	3.165,69
12.	Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în rețelele electrice de distribuție	mil. kWh	241,41	228,01
		%	7,49	7,20
	110-35 kV	mil. kWh	14,33	13,45
		%	0,44	0,42
	6-10 kV	mil. kWh	54,15	47,84
		%	1,68	1,51
	0,4 kV	mil. kWh	172,93	166,72
		%	5,36	5,27

Conform datelor din Tabelul nr. 3.1. se constată că în perioada anului 2022 au fost înregistrate următoarele majorări sau diminuări ale indicatorilor tehnico-economici:

- În perioada anului 2022 a crescut cu 34,48 % numărul centralelor electrice din surse regenerabile racordate la rețea;
- Numărul instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, racordate la rețelele electrice de distribuție pe parcursul perioadei de referință a înregistrat o descreștere de 26,60 %;
- Numărul instalațiilor, consumatorilor finali, deconectate pe parcursul anului a crescut cu 131,04 %;
- Cantitatea energiei electrice intrată în rețelele electrice de distribuție a înregistrat o descreștere de 1,82 %;
- Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică au înregistrat o descreștere de cca 0,29 %.

4. Calitatea serviciului de distribuție a energiei electrice

În conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea ANRE nr.537/2020 din 24.12.2020, în continuare Regulament de calitate, sunt stabiliți indicatori de calitate, ce reflectă continuitatea livrării energiei electrice și calitatea relației dintre operatorul sistemului de distribuție și consumatorii finali sau utilizatorii sistemului, precum și consecințele nerespectării de către întreprindere, a valorilor minime stabilite ale acestor indicatori.

Întreprinderea este obligată să asigure continuitatea și calitatea în livrarea energiei electrice consumatorilor finali și utilizatorilor de sistem, în conformitate cu valorile indicatorilor de calitate, stabilite de Regulamentul de calitate:

1. Continuitatea alimentării cu energie electrică a consumatorilor se calculează prin indicatorii generali de calitate;
2. Indicatorii garanți de continuitate în livrarea energiei electrice oricărui consumator final;
3. Calitatea energiei electrice livrate;
4. Calitatea relațiilor între operatorii rețelelor de distribuție/ furnizori și consumatorii de energie electrică.

4.1. Continuitatea alimentării cu energie electrică a consumatorilor

Conform prevederilor Regulamentului de calitate, pentru a evalua continuitatea în alimentarea cu energie electrică sunt stabiliți indicatorii generali de continuitate (SAIDI, SAIFI, CAIDI), care reflectă situația pe întreprindere referitor la întreruperile neprogramate (avariate).

Indicatorii generali de continuitate, monitorizați conform prevederilor Regulamentului de calitate, se calculează în funcție de durata întreruperilor, numărul de consumatori afectați de o întrerupere și numărul total de consumatori deserviți.

În conformitate cu prevederile art. 33 din Hotărârea ANRE nr. 537/2020 din 24.12.2020, pentru anul 2022 valoarea medie anuală a indicatorului SAIDI nu va depăși valoarea întreruperile înregistrate pe parcursul ultimilor trei ani care este egală cu 111 de minute.

Pe lângă indicatorul SAIDI se raportează anual și valorile indicatorilor SAIFI și CAIDI.

Evoluția indicatorilor generali de continuitate pentru perioada 2021- 2022 este reflectată în Tabelul 4.1.

Tabelul 4.1. Evoluția indicatorilor generali de continuitate.

Perioada	Numărul de locuri de consum, la începutul anului de referință	SAIDI, min	SAIFI, întreruperi	CAIDI, min
2022	931.224	81	1,97	41
2021	920.825	101	2,44	41

Note: Valori pentru medie tensiune.

În conformitatea informațiilor prezentate în Tabelul 4.1, în rezultatul eforturilor depuse de către întreprindere, în anul 2022 a fost îmbunătățit atât nivelul indicatorului SAIDI, cât și cel al indicatorului SAIFI, iar indicatorul CAIDI a fost menținut la nivelul anului anterior. Astfel în anul 2022 indicatorul SAIDI a fost diminuat cu 20 min sau 19,80%, iar indicatorul SAIFI a fost micșorat cu 19,26%.

4.2. Indicatorii garanți de continuitate în alimentarea cu energie electrică

Regulamentul de calitate, de asemenea, stabilește și valorile indicatorilor garanți pentru fiecare consumator final în parte, inclusiv durata admisibilă a unei întreruperi programate și numărul anual de întreruperi programate, durata admisibilă a unei întreruperi neprogramate și numărul de întreruperi neprogramate pe parcursul unui an. Evoluția indicatorilor garanți de continuitate în alimentarea cu energie electrică pe parcursul anului 2022 este prezentată în Tabelul 4.2. și Tabelul 4.3.

Tabelul 4.2. Durata admisă a întreruperilor programate în livrarea energiei electrice oricărui utilizator de sistem pentru anul 2022.

Descriere	Clasificare	Nr. de întreruperi	Nr. de utilizatori de sistem, afectați de întreruperi		
			Casnici	Noncasnici	Total
Întreruperi programate, inclusiv:		13.879	4.889.493	379.724	5.269.217
Întreruperi operate cu scopul realizării lucrărilor de reparații curente și mentenanță (cu excepția lucrărilor de reparație a sistemelor de bare a stațiilor electrice);	Total	7.891	2.240.901	163.346	2.404.247
	> 8 ore	12	3.161	186	3.347
Întreruperi pentru realizarea lucrărilor de racordare și de reconectare;	Total	2.219	228.237	15.123	243.360
	>8 ore	3	0	3	3
Întreruperi realizate la solicitarea terților;	Total	484	147.755	14.159	161.914
	>8 ore	10	103	34	137
Întreruperi în legătură cu scoaterea în reparație a sistemelor de bare a stațiilor electrice de transformare	Total	281	260.219	17.642	277.861
	>12 ore	0	0	0	0
Întreruperi pentru realizarea lucrărilor complexe de reconstrucție/renovare a rețelelor de distribuție, coordonate prealabil cu AAPL	Total	1.560	412.257	24.581	436.838
	Cu depășirea duratei coordonate	3	837	49	886
Întreruperi de manevră		1.444	1.600.124	144.873	1.744.997

Tabelul 4.3. Numărul anual al întreruperilor neprogramate a serviciului de distribuție a energiei electrice, produse din motive imputabile OSD pentru anul 2022.

Descriere	Nr. de întreruperi	Nr. de utilizatori de sistem, afectați de întreruperi		
		Casnici	Noncasnici	Total
Pentru utilizatorii de sistem din mediul URBAN				
Numărul total de întreruperi a serviciului de distribuție	1.927	X	X	X
Nr. de utilizatori de sistem racordați la nivelul de medie tensiune , pentru care s-au înregistrat mai mult de 6 întreruperi neprogramate pe parcursul anului	X	0	70	70
Nr. de utilizatori de sistem, racordați la nivelul de joasă tensiune , pentru care s-au înregistrat mai mult de 9 întreruperi neprogramate pe parcursul anului	X	2268	107	2375
Nr. de adresări ale utilizatorilor de sistem, racordați la rețele de joasă tensiune, cu solicitarea compensațiilor pentru depășirea numărului anual admis de întreruperi	X	0	0	0

Pentru utilizatorii de sistem din mediul <u>RURAL</u>				
Numărul total de întreruperi a serviciului de distribuție	4.955	X	X	X
Nr. de utilizatori de sistem racordați la nivelul de medie tensiune , pentru care s-au înregistrat mai mult de 9 întreruperi neprogramate pe parcursul anului	X	0	53	53
Nr. de utilizatori de sistem, racordați la nivelul de joasă tensiune , pentru care s-au înregistrat mai mult de 12 întreruperi neprogramate pe parcursul anului	X	1782	122	1904
Nr. de adresări ale utilizatorilor de sistem, racordați la rețele de joasă tensiune, cu solicitarea compensațiilor pentru depășirea numărului anual admis de întreruperi	X	0	0	0

4.3. Calitatea energiei electrice livrate

Aspectele cu privire la calitatea energiei electrice livrate sunt stabilite de prevederile punctelor 63-65 a Regulamentului de calitate. Rezultatele anului 2022 comparativ cu cele înregistrate în anul 2021 sunt reflectate în Tabelul 4.4.

Tabelul 4.4. Parametrii de calitate a energiei electrice conform pp. 63-65 pentru anul 2022 în comparație cu anul 2021.

Tip solicitari	Termen	2021	2022
Solicitări legate de supratensiuni și goluri repetate de tensiune	Total	8.972	6.571
	Soluționate în termen mai mare de 24 ore	625	358
Solicitări ale consumatorilor finali, privind calitatea energiei electrice livrate	Total	365	247
Termen de 30 de zile calendaristice pentru rezolvarea cazului	Soluționate în termen mai mare de 30 zile	0	0
Numărul de solicitări ale consumatorilor finali privind deteriorarea receptoarelor electrice, inclusiv:	Satisfăcute	598	327
	Respinse	309	226
	Total	907	553

4.4. Calitatea relațiilor între operatorii rețelelor de distribuție/ furnizori și consumatorii de energie electrică.

Calitatea relațiilor dintre operatorii de rețea și consumatorii finali se identifică în baza următorilor indicatori:

- Anunțarea lucrărilor programate;
- Eliberarea în termenele stabilite a avizului de racordare;
- Respectarea termenelor de racordare a instalațiilor solicitanților la rețeaua de distribuție;
- Respectarea termenelor de reconectare a instalațiilor consumatorilor finali deconectați.

Anunțarea consumatorilor cu privire la lucrările programate se face prin diferite modalități. În localitățile rurale se plasează anunțuri pe panourile de informare de la primării și se anunță autoritățile locale. În localitățile urbane anunțurile se difuzează prin intermediul presei scrise, la posturile de televiziune și radio, cu 3 zile anticipație. Totodată, lista lucrărilor programate poate fi accesată oricând pe pagina web <http://premierenergydistribution.md/ro/toate-lucrurile-programate>.

Evoluția indicatorilor de calitate aferenți relației cu utilizatorii de sistem este prezentată în Tabelele 4.5 și 4.6.

Tabelul 4.5. Calitatea relațiilor dintre operatorul rețelei de distribuție și consumatorii finali / solicitanți.

Indicator	2021	2022
Anunțarea întreruperilor programate		
Total întreruperi programate	11.933	10.004
Întreruperi programate neanunțate	58	109
Racordarea la rețeaua de distribuție a instalațiilor solicitanților		
Numărul de cereri de racordare	15.501	11.377
Numărul de consumatori finali racordați în termen mai mare de 2 zile lucratoare	0	4
Reconectarea instalației de utilizare a consumatorului la rețeaua de distribuție		
Numărul total de consumatori reconectați	6919	13.157
Numărul de consumatori reconectați în termen mai mare de 2 zile calendaristice	3	1

Tabelul 4.6. Calitatea relațiilor dintre operatorul rețelei de distribuție și consumatorii finali / solicitanți.

Eliberarea avizului de racordare solicitanților	Nr. de cereri 2022	Nr. de avize eliberate în termen 2022	Nr. de refuzuri 2022
TOTAL	11.606	10.198	1.223
Cereri de racordare la rețeaua electrică de distribuție a instalațiilor electrice ale potențialilor consumatori finali (10 zile)	7.855	6.867	838
Cereri de racordare la rețeaua electrică de distribuție a centralelor electrice (30 zile)	2.490	2.161	320
Cereri de racordare la rețeaua electrică de distribuție a centralelor electrice (10 zile)	1.261	1.170	65

5. Plan de investiții

În perioada anului 2022, Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A. a transferat în exploatare investiții în valoarea de 245.668 mii lei cu uzura și amortizarea aferentă de 8.303 mii lei. Impactului investițiilor transferate în exploatare în anul 2022 asupra tarifelor finale, aplicând rata reglementată de rentabilitate de 10,28 %, constituie 1,16 bani/kWh. Este de menționat că circa 95% din valoarea totală a investițiilor respective a fost direcționată exclusiv spre construcția și reabilitarea rețelelor electrice de distribuție, necesitate care derivă din petițiile consumatorilor, prescripțiile autorităților abilitate, măsurările și inspectările efectuate în teren, starea avansată de uzură a instalațiilor electrice de distribuție, etc.

Structura investițiilor transferate în exploatare în anul 2022 este următoarea:

- A. Investiții în construcții de noi rețele în valoare de 24.710,3 mii lei (10,1%);
- B. Investiții în rețele existente – 178.401,3 mii lei (72,6%);
- C. Investiții în mijloace de transport, mașini, mecanisme, utilaje mecanice – 5.409,4 mii lei (2,2%);
- D. Investiții în echipamente de măsurare, aparate de control și diagnostică – 27.537,1 mii lei (11,2%);
- E. Investiții în clădiri și construcții, inclusiv aferente rețelelor electrice – 3.702,0 mii lei (1,5 %);
- F. Investiții în tehnica de calcul și telecomunicații – 4.935,4 mii lei (2%);
- G. Investiții în immobilizări necorporale – 308,5 mii lei (0,1%);
- H. Alte investiții legate de activitatea licențiată – 664,3 mii lei (0,3%).

Obiectivele atinse ca urmare a realizării investițiilor menționate sunt:

A. Oferirea accesului la rețeaua electrică pentru 1.777 solicitanți prin dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție în valoare 11.427,9 mii lei. Lucrările au fost executate în temeiul art.45 al Legii cu privire la energia electrică nr.107/2016 și pct.3 al Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție nr. 94/2019 din 04.04.2019.

Majorarea capacității rețelei electrice de distribuție existente în legătură cu creșterea cererii de energie electrică a consumatorilor finali existenți, prin executarea investițiilor în valoare de 13.282,4 mii lei. Aceste obiecte de investiții au fost executate în conformitate cu prevederile Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 283/2016.

B. Reconstrucția, renovarea și reabilitarea rețelelor electrice de distribuție în sumă de 178.401,3 mii lei pentru îndeplinirea funcțiilor și obligațiilor reglementate prin licență, prevederile art.54-55 din Legea cu privire la energia electrică nr.107/2016, prevederile Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice nr.537/2020, în temeiul pct.47 din Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor nr.283/2016, îndeplinirea prescripțiilor emise de organele abilitate și asigurarea securității în instalațiile electrice.

C. Înnoirea parcului auto cu:

- 10 automobile în valoare de 3.149,2 mii lei;
- 1 Camion pentru transportarea materialelor în valoare de 2.260,2 mii lei;

Lipsa unităților de transport în cauză ar fi majorat semnificativ timpul necesar pentru eliminarea avariilor din rețelele electrice de distribuție, cu eventuala încălcare a termenilor stabiliți de Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, obligație stipulată și de art.15 al Legii cu privire la energia electrică nr.107/2016.

D. Reconstrucția, renovarea și reabilitarea rețelelor electrice interne din blocurile de locuit, echipamente de măsurare, aparate de control și diagnostică, după cum urmează:

- Centralizarea rețelelor electrice, în valoare de 2.853,8 mii lei, în scopul asigurării nivelului corespunzător al tensiunii și înlăturării abaterilor de la normele de electrosecuritate;
- Reamplasarea contoarelor instalate la consumatorii casnici din zona rurală, în valoare de 90,9 de mii lei, în scopul asigurării prevederilor Hotărârii Nr. 74 din 25.02.2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale și modificarea unor acte normative aprobate de ANRE. Cheltuielile legate de procurarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare la consumatorii casnici sunt suportate de operatorul sistemului de distribuție, cu excepțiile stabilite în Legea 107/2016 cu privire la energia electrică;

- Investiții în sisteme de evidență a energiei electrice la noii consumatori casnici, în valoare de 3.598,5 mii lei, executate în baza art.55 din Legea cu privire la energia electrică nr.107/2016 și Hotărârii Nr. 74 din 25.02.2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale și modificarea unor acte normative aprobate de ANRE. Prin această investiție au fost instalate echipamente de măsurare a energiei electrice la 10.094 de consumatori casnici;
- Schimbarea contoarelor cu termen expirat de exploatare la consumatorii casnici, în valoare de 19.852,6 mii lei, în scopul asigurării prevederilor Hotărârii Nr.74 din 25.02.2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale și modificarea unor acte normative aprobate de ANRE;
- Investiții în instrumente și dispozitive, în valoare de 1.141,3 mii de lei, în lipsa cărora ar fi fost afectată activitatea de mentenanță.

E. Investiții în clădiri și construcții, inclusiv aferente rețelelor electrice, dintre care în acoperișurile fisurate ale edificiilor stațiilor de transformare și a posturilor de distribuție, în volum de 3.027,5 mii lei, executate în scopul asigurării fiabilității și continuității în alimentarea cu energie electrică, obligație stabilită în prevederile art.54-55 din Legea cu privire la energia electrică nr.107/2016, prevederile Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, nr. 537/2020.

Adițional au fost realizate investiții în edificiul administrativ amplasat în mun. Chișinău, str. Andrei Doga, 4 și reparația laboratorului din mun. Chișinău, str. Melestiu, 22, cu o valoare totală de 674,5 mii lei.

F. Investiții în tehnica de calcul, telecomunicații, în sumă de 4.935,4 mii lei, după cum urmează:

- Investiții în echipamentele Lan/Wan în valoare de 3.047,7 mii lei, în vederea asigurării securității cibernetice și a funcționării fiabile a rețelei informatice a întreprinderii;
- Având drept obiectiv înlocuirea echipamentelor învechite și asigurarea utilizatorilor cu instrumentele necesare desfășurării activității de zi cu zi, au fost efectuate investiții în echipamente informatice (calculatoare), imprimante multifuncționale, în valoare de 338,2 mii lei;
- Instalarea sistemelor video și control acces în PDC în valoare 246,3 mii lei, în scopul asigurării protecției acestor obiective strategice și restricționării accesului terților la aceste obiective;
- Achiziții de Servere pentru migrare SCADA, în valoare de 1.249,0 mii lei;
- Investiții în valoare 54,2 mii lei pentru UPS având drept scop asigurarea alimentării continue cu energie electrică a serverelor și echipamentului de comunicație instalat.

G. Investiții în imobilizări necorporale, în volum de 308,5 mii lei, pentru:

- Calculul consumului lunar al energiei electrice, în valoare de 134,2 mii lei, având obiectiv îmbunătățirea serviciilor prestate consumatorilor întru rezolvarea anomaliilor și reclamațiilor de citire a datelor contoarelor și în conformitatea lit. (d), alin (2), art. 55 din Legea 107 cu privire la energia electrică (colectarea și prezentarea de către operatorii de sistem a datelor cu privire la echipamentele de măsurare și a datelor constatate la citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare, în scopul facturării și menținerii bazelor de date);
- Dezvoltarea interfeței între sistemele de gestiune a prescripțiilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică și Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A., în valoare de 81,0 mii lei;
- Migrarea la platformele tehnologice informaționale noi și Dezvoltarea Sistemului de Control a Transportului, în valoare de 93,3 mii lei. Platformele informaționale, pe baza cărora a fost elaborat Sistemul actual, sunt învechite, și nu mai sunt întreținute și actualizate de producători. Ca urmare, prin această investiție sa migrat la platforma informațională modernă: sistemul de operare Windows 10, limbajul de programare Power Builder 2019 și baza de date Oracle 19, care au o securitate informațională/cibernetica avansată.

H. Alte investiții legate de activitatea licențiată, după cum urmează: instalarea condiționărilor electrice la substația de transformare, a controlului acces în biroul arhivei centrale, renovarea sistemului video în Dispeceratul central, montarea sistemului înștiințare sonoră anti incendiu în edificiul amplasat pe str. Andrei Doga 4, mun. Chișinău, precum și schimbarea țevilor din metal din blocul de producere (aprovizare cu agent termic de la centralele electrice de temoficare urbane) mun. Chișinău, str. Andrei Doga, 4 - valoare sumară de 664,3 mii lei.

6. Măsurile de acoperire a sarcinii de vârf, consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție

Măsuri de acoperire a sarcinii de vârf

Pentru a fi asigurată continuitatea în alimentarea cu energie electrică în sarcinile de vârf, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a întreprins un șir de acțiuni, inclusiv:

- Realizarea investițiilor;
- Monitorizarea sarcinii de încărcare a transformatoarelor de putere;
- Înlocuirea transformatoarelor medie tensiune/joasă tensiune din posturile de transformare existente;
- Trecerea la nivelul de tensiune 10 kV a rețelelor electrice care funcționau la tensiunea nominală de 6 kV;
- Înlocuirea conductoarelor neizolate din rețelele aeriene de joasă tensiune cu conductor torsadat (izolat) și modernizarea branșamentelor la consumatorii racordați la rețeaua reconstruită;
- Efectuarea de măsurători de sarcină, tensiune, analiza rezultatelor obținute și elaborarea planurilor corespunzătoare de acțiuni;
- Echilibrări de sarcină în rețele;
- Întocmirea balanței energetice la nivel de zonă, localitate, posturi de transformare, pentru localizarea zonelor cu pierderi mari de energie electrică;
- Utilizarea sigiliilor de unică folosință, intensificarea acțiunilor de depistare a consumului neautorizat de energie electrică;
- Altele.

Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică

În vederea acoperirii consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică din rețeaua de distribuție, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și CERS Moldovenească (MGRES), au semnat un contract de achiziție a energiei electrice, inclusiv a energiei de echilibrare pentru perioada ianuarie - aprilie 2022. Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în perioada mai – decembrie 2022 au fost acoperite prin semnarea contractelor cu SA „Energocom”, iar acoperirea dezechilibrelor a fost asigurată prin semnarea contractului cu ÎS „Moldelectrica”.

Tabelul nr. 6.1. Structura procurărilor de energiei electrice în perioada anului 2022.

Perioada și sursa de procurare a energiei electrice	Cantitatea de energie electrică procurată pentru acoperirea pierderilor, mii kWh
Total procurat de la începutul anului	202.095,5
MGRES ianuarie - aprilie	38.866,8
SA Energocom mai - decembrie	176.281,5
Dezechilibre negative (ME)	0,00
Dezechilibre pozitive (ME)	-13.052,8

Astfel, este de menționat că în perioada 01.01. - 30.04.2022 energia electrică pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție a fost achiziționată de la CERS Moldovenească (MGRES), în baza Contractului nr. 2b14421 din 28.03.2021 și Acordului Adițional nr. 2 la Contractul 2b14421 din 10.03.2022.

Ulterior, în intervalul 01.05. - 31.12.2022 energia electrică pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție a fost achiziționată de la SA „Energocom” în baza contractelor :

- 1) Contract nr. 2b27722 din 29.04.2022 împreună cu acordurile adiționale la acesta;
- 2) Contract nr. 2b81722 din 31.10.2022 împreună cu acordurile adiționale la acesta.

Totodată, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a semnat Contractul de echilibrare nr. 4 pre din 30.06.2021 cu ÎS „Moldelectrica” ce are drept scop acoperirea necesităților de energie de echilibrare.